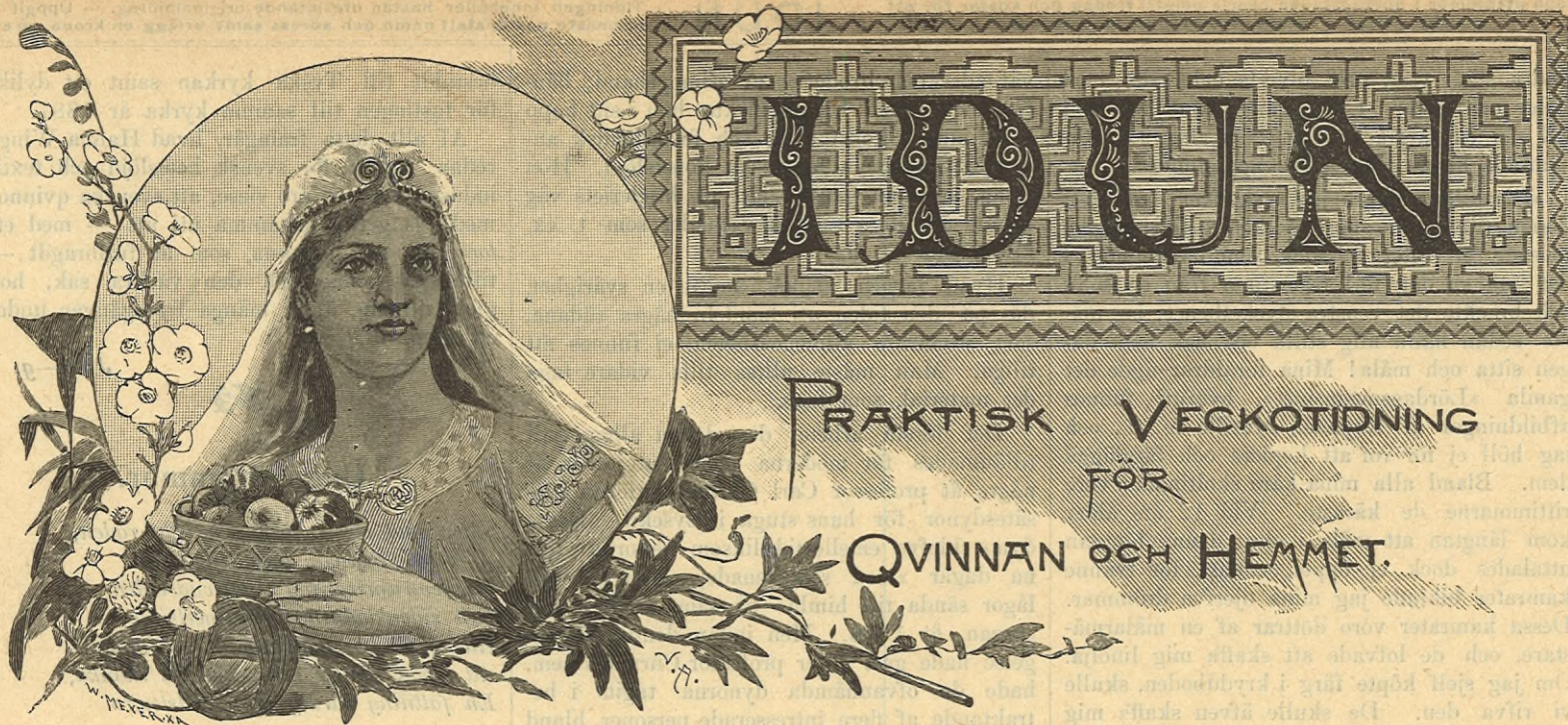

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

N:r 44.

Fredagen den 1 november 1889.

2:dra årg.

<p>Byrå: Drottninggatan 48, en tr. Annonspris: 25 öre pr petitråd (= 10 stafvelser). Utländska annonser 50 öre raden.</p>	<p>Tidningen kostar endast 1 krona för kvartalet postarvodet inberäknadt. Ingen lösningsförsäljning.</p>	<p>Redaktör och utgivare: FRITHIOF HELLBERG. Träffas å byrån kl. 10—11. Allm. Telef. 6147.</p>	<p>Utgifningstid: hvarje helgfri fredag. Infaller helgdag på fredagen, ut- gifves tidningen näst föreg. eller nästfölj. söckendag.</p>	<p>Prenumeration sker I landsorten: å postanstalterna. I Stockholm: hos redaktionen, i bok- lådorna samt å tidningskontoren.</p>
---	--	---	--	--

Hanna Winge.

dessa dagar har den inom den qvinliga slöjdens område så ifrigt och framgångsrikt verkande föreningen »Handarbetets vänner» i hufvudstaden anordnat sin andra utställning för i år. Som våra läsarinnor helt visst erinra sig, egnade vi i sin tid några ord åt den första. Denna andra utställning, som till skillnad från den nyssnämnda är anordnad å föreningens egen trefliga och komfortabla lokal vid Brunkebergstorg, utmärker sig i synnerhet för ett stort antal nya, smakfulla och stilrena väfnader.

Ett namn, som man redan länge varit van att ofta möta, då man å föreningens utställningar med beundran vandrat från det ena alstret till det andra af konstnärligt uppdrifven hemslöjd, är det, som läses ofvan dessa rader — *Hanna Winge!* Ej heller nu har hon uteblifvit. Vi kunna trygt påstå, att lejonparten af uppmärksamhet och erkännande egnats den praktfulla matta, som i orientalisk stil förfärdigats efter af henne uppjordt mönster, de bro-

derier i rococo och den modell till portière — påläggssöm med lotusblommor i egyptisk stil — hvilka denna gång presenterat hennes framstående yrkesfärdighet och finbildade konstsans.

Vi ha därför ock ansett tillfället lämpligt att, i samband med detta omnämnande, för Iduns läsarinnor presentera dragen af en qvinna, som, oafsedt det konstnärliga rykte, hon som målarrinna förvärfvat, genom sin framgångsrika sträfvan att höja den fosterländska textila hemslöjden gjort sig förtjent af det varmaste erkännande — ej minst från svenska systrars sida.

Hanna Winge är född i Göteborg år 1838. Vid den tiden, då hennes första skolgång skulle begynnas, flyttade dock hennes föräldrar upp till Stockholm, der hon erhållit sin utbildning i de förnämsta skolor.

Redan tidigt röjdes arten hos det unga sinnet. Till allt annat än oblandad tillfredsställelse för föräldrar och äldre syskon tog sig hennes böjelse för rit- och målarkonst utan all urskilning uttryck i hvarjehanda klotter, hvarhelst den lilla handen kom åt — i böcker, på bord och

andra släta ytor, med blyerts och krita, med nålar och saxar. Efter många böner fick hon till sist en färglåda af enklaste slag, som förskaffade henne många lyckliga stunder.

»Särskildt minnes jag,» skriver hon sjelf derom till Idun, »med hvilken förtjusning jag helsade ett litet missöde, som hände mig, i det jag en dag föll framstupa från en soffä och bräckte det venstra nyckelbenet; jag måste sedan hålla mig stilla och fick hela dagen sitta och måla! Mina föräldrar ägde det gamla »Lördagsmagasinet», hvaruti funnos afbildningar af Raphael, Murillo m. fl., och jag höll ej för rof att kopiera och färglägga dem. Bland alla mina kära skoltimmar voro rittimmarne de käraste. Vid 12 års ålder kom längtan att måla i olja; denna längtan uttalades dock ej öppet, endast för tvänne kamrater biktade jag mina djerfva drömmar. Dessa kamrater voro döttrar af en målarmästare, och de lofvade att skaffa mig linolja. Om jag sjelf köpte färg i kryddboden, skulle vi rifva den. De skulle äfven skaffa mig taflor att måla efter. Detta skedde: ljusockra, kimrök, cochenille m. m. köptes, refs i linolja och anbragtes på vanligt skrifpapper. Och stor var min förtviflan, då denna primitiva målning föga liknade originalen.»

Emellertid fick Hanna Winge, — eller som hon då hette: Hanna Tengelin — allt efter det hon växte upp, under framstående konstnärlig ledning utbilda sina rika gåfvor. Från den ansedda Ringdalska rit- och målarskolan utgick hon som professor Boklunds enskilda elev och började redan nu — vid 20 års ålder — måla taflor, som rönste erkännande och funno köpare.

År 1864 öppnade Fria konsternas akademi sina portar äfven för qvinliga elever. Hanna Tengelin var en af de första och en af de förnämsta. Redan det första året belönades hon med en Meyersk medalj; det följande medförde tvänne.

Tre år senare ingick hon äktenskap med den kände målaren, professor Märten Eskil Winge. Under samlifvet med denna fint bildade konstnärspersonlighet har hennes eget konstnärskap än ytterligare utvecklats i gedigenhet och mångsidighet, och Hanna Winges taflor ha i den dag, som är, med hennes rykte trängt vida utom Sveriges gränser, inom hvilka hon kanske minst är känd från denna sida af sin verksamhet.

Men så är hon det så mycket mera från en annan!

På konst- och industriutställningen i Köbenhavn 1872 väcktes Hanna Winges uppmärksamhet på den stora mängden af qvinliga handarbeten, på hvilka voro nedlagda stor konstskicklighet och mycken flit. Men ack; der saknades tanke och stil i skickligheten och fliten, klar uppfattning af det mål, hvarje särskildt arbete skulle tjena! Så kunde man få se bordduksbroderier i hautrelief af kläde med stoppning af bomull, pianostolar med Beethovens porträtt — att sitta på! M. m. m. i denna befängda riktning.

Med svidande hjerta betänkte konstnärinnan, huru förhållandet i hennes hemland ingalunda vore bättre. Samtidigt yppade sig dock som en ljusning tanken att möjligen, på grund af hvad som fans i våra allmogehem, kunna utveckla en svensk textil hemslöjd, så för rikare som mera enkla behof. Det första fröet till den sedan så rikt spirande idéen hade funnit jordmån!

Under sina studieresor på västkusten, i Dalarne och Skåne hade Hanna Winge haft tillfälle att se och beundra många vackra

väfnader och broderier af allmogehand; hänförd och lifvad häraf stärktes hon i sitt hopp att kunna i konstnärlig och fosterländsk anda förädla denna inhemska konstslöjd. Hon insåg, att man ganska lätt på broderiets väg kunde återgifva sådana väfnader som t. ex. krabbasnår m. fl.

Hvad färgen angick, mötte en svårighet, då på den tiden uti handeln några sådana, som utmärkte allmogearbeten, ej funnos att tillgå. Man måste alltså tills vidare taga det material, som fans.

Det första arbete, der denna allmogestil tillämpades för moderna behof, utgjordes af några åt professor Carl Curman utförda högsättdynor för hans stuga i Lysekil. Dessa dynor blefvo emellertid liksom hexorna i forna dagar »med rök renade, och i eld och lågor sända till himla» på samma gång som stugan, år 1878. Men innan denna ödeläggelse hade gått öfver professor Curmans hem, hade de ofvannämnda dynorna tagits i betraktande af flere intresserade personer, bland dem fru Sofie Adlersparre, fru Ellen Ankarsvärd och fröken Molly Rothlieb. Samma tankar, som hade uppstått hos fru Winge vid Köbenhavnsutställningen, hade äfven dessa damer hyst, och följden blef, att de samtliga förenade sig till samverkan mot det eftersträfvade målet.

Sålunda stiftades 1873 föreningen »Handarbetets vänner». Denna nya verksamhet kräfde mycket arbete och uppoffring af tid. Stiftarinnorna funno snart, att, skulle företaget bära några nämnvärda frukter, måste allt annat arbete sättas å sido och grundliga studier, hörande till ämnet, bedrifvas. Sålunda besöktes etnografiska museer, skatter af väfnader samlades, hithörande litteratur och planschverk tjenade till jämförelse.

En komposition till ett stilentligt arbete fordrar i sanning lika mycket tid och omtanke som t. ex. en genretafla. Det skiljaktiga i tekniken, stilens teckning och färgbehandling, lämpade efter moderna behof, kräfvade, om man syftar att åstadkomma ett harmoniskt helt, mödor och svårigheter, dem målarens lydig palett ej ens vet af.

Under sådana förhållanden borde väl äfven denna gren af konstnärlig verksamhet, för att i framtiden kunna räkna på anslutning af nya arbetskrafter, blifva efter för-tjänst hedrad och belönad.

»Handarbetets vänner» beslöt därför, att hvarje komposition skulle bära stilen och kompositörens namn och i förhållande till föreningens små tillgångar betalas med högsta möjliga pris.

När så den nya stiftelsen under några år med allt större och större framgång hade utöfvat sin verksamhet inom de svenska hemmen, fann Hanna Winge, att äfve i våra kyrkoprydnader inom det textila området voro i ett bedröfligt skick. Detta framstod för henne allt klarare, då hon under sina resor i Tyskland och Italien fick blick för, hvilket utomordentligt intressant arbetsfält denna konst erbjöd.

Mångåriga studier särskildt inom detta område blefvo nu följden häraf och ha sedermera redan lemnat lyckosamma resultat. Så beställdes och utfördes en altarduk till Upsala domkyrka år 1882 äfvensom tvänne altarbokdynor. Denna altarduk har sedan med några förändriga kopierats till Klara och Maria kyrkor i Stockholm samt till åtskilliga landsortskyrkor. Vidare blefvo, efter en af fru Winge gjord skiss, ett antependium

bestäldt till Tyska kyrkan samt ett dylikt för fastlagen till samma kyrka år 1887.

Af allt detta framgår, hvad Hanna Winge redan verkat för svensk hemslöjd och textil industri; och vi äro visse, att svenska qvinnor med oss gerna instämma uti att — med ett tack för det myckna, som är fullbragdt — tillönska henne och den vackra sak, hon gjort till sin, ännu många framgångar under ett långt lif.

J. N—g.

Unga drömmar.

»Men mat och möbler och hela raden,
Af oundgängliga, dyra ting?
En femrumsvävning i hufvudstaden
Och sidenklädning och vigselbring —
Hur skall jag någonsin kunna tänka
Att såna skatter min skatt få skänka,
En fattning värdig min ädelsten?»

»Ack, låt oss visa en värld förhåpnad,
Att utan sådant man kan bestå,
Att är man bara med kärlek väpnad,
Så fins der hem i hvarenda vrå!
— En droppe honung, af dagg en blomkalk,
En stråle sol till dessert derpå,
Det blefve kosten! Vårt hem? Ja, hör blott!
Vår stuga timra vi händigt så:
Till väggar tjenar oss mörka skogen,
Som står så säker, så tyst och trogen
På vakt, att stormen oss ej må nå;
Till tak vi taga Guds himmel blå.
Kan något skönare man vil få?
Af alla former, af alla färger
Der skimra bilder i tusental.
(Det är modernt nu i hvarje sal!)
Och golfvet — säg, har du skådat maken,
En sådan matta, så grön och mjuk?
Sök, hvar du vill uti slottsgemaken,
Den sjelfve Rotschild gör afundsjuk:
Så mjuk som sammet, så djup i färgen,
Så genomväfvl utaf blommor små,
Man knappast näns sätta foten på!
— Och möbler? Säg blott, hvad stil begär du,
Modern, antik, kanske rococo?
Så skåda kring dig — allting står färdigt,
Ej mera praktfullt du kan det få!
Se blot divanen, gömd djupt i skuggan
Af granens mörkgröna draperi,
Den står så lockande mjuk och vänlig
Och bjuder in dig till drömmeri,
Till drömmar, skimrande ljusa drömmar,
Till hvilka språket ej gifvit namn,
Men dem man hittar ibland härute
Och blott härute i skogens famn.

Och rundt omkring oss, der ligger världen,
Så vid och stor och så skön och ljus,
Och hvar vi vilja, vi styra färdan,
Men alltid högt öfver »jordens grus».
Och alltid, älskade, blicken uppåt!
Om du den sänker, du svindlar lätt.
Din hand i min! Vill du börja stråten,
Jag har ju färdan så väl beredt!

E. W.

Hvem ger vika?

Vi hade gift oss af kärlek. Ett helt år hade redan detta förbund för lifvet varat, och ännu hade mellan mig och min man

ej den minsta oenighet, ej den ringaste strid förekommit. Det var ju så lätt att komma öfverens med hvar andra, då vi älskade så högt.

Då såg vårt första barn dagens ljus. Kärleken och omsorgerna för den lilla varelsen bragte den första oenigheten, det första ovänliga ordet. Jag ville uppfostra barnet enligt min egen mors åsigt och regler, han enligt sin mors principer. Jag måste nu tillstå, att jag var en föga eftergifvande, lättretlig natur; om jag och aldrig så väl insåg ett felsteg, kunde jag ej förmå mig att vidgå det och utgick från den åskådningen, att mannen bör gifva efter lika mycket som hustrun; för samma rättigheter, samma pligter, och då jag gemenligen ansåg min egen uppfattning i en sak för den riktiga, som det ju rent af ligger i den menliga naturen, så försvarade jag den till det yttersta, d. v. s. till dess vi skildes i vredesmod. Till en början gaf nu min man för det mesta efter, och ofridens varaktighet kunde endast räknas i minuter. Då jag sjuknade, läste han hvarje min önskan i mina ögon, och för mina felaktigaste påståenden och mest öfverdrifna önsknings hade han blott det kärleksfullaste medgifvande.

Då jag åter tillfrisknade och helsans rosor på nytt slogo i blom på mina kinder, kunde jag finna det rent af ofattligt, att jag inte alltid skulle »ha rätt». Jag förebrådde min man för orättvisa och hersklystnad, om han höll på något, som misshagade mig.

Twisterna blefvo allt vanligare; för det mesta rörde de sig om obetydligheter, om det eller det vore mera praktiskt, det eller det helsosammare. Och snart kände jag mig helt olycklig i mitt unga äktenskap.

Fadern ville uppfostra vårt enda barn med strånghet, jag med kärleksfull mildhet, — att förena båda hade varit det riktiga.

En dag slog han den lilla för någon odygds skull på handen. I häftigheten lät jag förläda mig till några skarpa ord, och min man slöt sig inne på sitt rum.

Då han om aftonen gick ut, utan att taga afsked af mig, då trodde jag mig vara den olyckligaste bland gifva kvinnor på jorden. Jag älskade ju min man, men vi passade icke tillsammans. — Lika poler stöta ju hvar andra från sig; våra karaktärer voro för ensartade, ingendera ville ge vika!

»Du skall vara din man underdånig», citerade han för mig versen ur bibeln en gång då jag var uppbragt. Detta var ju inte den moderna tidens ståndpunkt, enligt hvilken kvinnan ej är mannens slafvinn, utan jemställda kamrat. Illa smälta fraser ur uppsatser och skrifter öfver kvinnoemancipationen spökade då ännu i mitt stackars oerfarna hufvud och eggade mig alltjemt på nytt till motsägelse.

På den der samma aftonen gick jag, sedan jag ordentligt gråtit ut, in i min mans rum för att som vanligt städa af.

Då fick jag se ett bref till hans mor ligga på skrifbordet. Kuvertet var endast helt löst försegladt och öppnade sig utan svårighet för min nyfikenhet. —

Jag måste här anmärka, att vi aldrig hade någon hemlighet för hvar andra, att vi alltid för hvar andra föreläste ankommande liksom våra egna bref, och att jag icke kände mig medveten om någon synnerlig orätt, då jag på detta sätt gjorde mig underkunnig om innehållet i hans bref. Jag läste nu följande:

»Älskade moder! Du sade mig en gång, att äktenskapet ej vore någon lustig lek, att

det vore lönen eller straffet för ett godt eller ensidigt val, för allvarsfull kärlek eller bristande manlig mogad. Smekmånaden vore snart förbi, och då visade det sig, om kärleken vore äkta, om kärnan god, om valet vist.

Min Elsa har bestått profvet i alla tre styckena. Hon älskar mig, hennes hjerta är rent och godt, hon är en mönster-gill husmor — och dock är jag olycklig, utsägligt olycklig, ty hon förstår ej att behandla mig. Trots alla hennes goda egenskaper förgår ej en dag, utan vi att tvista.

Då jag mången gång, förtretad och uttrötad, kommer hem från mitt embetsrum, och då under mitt eget tak förtretligheterna fortplanta sig, så frågar jag mig ofta: »Hade du kanhända inte gjort bättre i att aldrig binda någon följeslagarinna vid ditt lif?» Och dock — hur lycklig skulle jag ej kunna vara, om min hustru endast skenbart gifve efter, om jag endast en enda gång finge höra de orden: »Du har rätt, jag skall göra så.» Rörd skulle jag då svara: »Gör som du för bäst finner, min hjertans kär!» Och om hon efter en meningsskiljaktighet komme till mig och tryckte en kyss på min panna, borta vore det dåliga lynnet, bekymren, sorgemolnen, borta som genom ett trolleri!

I vredens och bitterhetens ställe skulle då träda ångern öfver min hårdhet, och jag skulle umgälla hennes smärta med fördubblad kärlek.

Men detta är drömmar, som väl aldrig se sin uppfyllelse — — —

Så långt hade jag läst, då jag hörde min mans steg i trappan.

Hastigt förseglade jag åter brefvet och ilade till tamburdörren. Allvarsamt såg han mig in i ögonen; mig tycktes, som om han der forskade efter en gnista af ånger.

Knapt hade han dock stängt dörren bakom sig, förr än jag flög honom om halsen och tryckte en het kyss på hans mun. Förvandlingen i hans ansigte skall jag minnas hela mitt lif — det var, som om ett öfvermått af sällhet plötsligt strömmade ned öfver honom, som om ett under hade skett. Hvad han skrivit till sin moder i smärta och bitterhet, hvad han icke ansett för möjligt, hade nu plötsligt gått i uppfyllelse: hans hustru hade för första gången gifvit honom »det första goda ordet».

Huru blygdes jag icke då! Hvilken brinnande känsla af ånger fylde ej mitt bröst, inför min själs ögon trädde så många tillfällen, då jag onödigtvis hade retat, plågat och bedröfvat honom. Och från denna dag till den, som nu är, har ej vår äktenskapliga lycka grumlats.

Den vissheten har nu blifvit min: »Ville du ha en toffelhelte, som i allt faller undan för dig, som underordnar sig dina nycker, då skulle du ha valt dig en annan make. Din kärlek till din man fordrar, att du gör hans lif angenämt, att du hjälper honom bära sorgerna, att du med tålmod öfverser med hans egeheter, hans lynne, att du öfvar sjelfförnekelse! Lönen finner du inom dig och i din makas innerliga hängifvenhet. Då är din kärlek äkta, ditt hjerta godt; då är du en sann hustru.»

Och derefter rättar jag mig.

Fru Rose.

Iduns sjunde pristäffling

har så utfallit, att det stora följetongspriset å 60 kronor tillerkänts äktenskapsstudien:

»Hvems var felet?»

Förf., som ej bifogat någon namnsedel, behagade omgående för Redaktionen gifva sig till känna. Af de öfriga sju insända täflings-skrifternas utmärkas följande tre med mention och hedersdiplom:

Räddad af Elena; Emellan vår och höst af Vera; »Over evne» af Aramis.

Införandet af den prisbelönade följetongen tager sin början i något af de närmaste numren.

Ett farligt mode.

En Köbenhavnstidning innehåller följande märkliga uppsats om de nu som chevelyrprydnad så moderna »sköldpadd»-kammarna:

Älskvärda läsarinna! Ni anar ej, att den kam, som ni framför spegeln fäster i ert vackra hår, utan minsta oförsigtighet från ert sida skall kunna förvandla ert hufvud till en brinnande fackla!

Ni följer modet, och en af dess lagar har länge varit uppåtstruket nackhår, liten, spetsig frisy och öfverst i »toppen» en kam. Ni har trott, att kammen, ni använde, var af sköldpadd eller horn, och sorglöst har ni smyckat ert hår med ett lömskt, mordiskt föremål, farligare än en krutpatron.

Hör då och darra, och ryck kammen ur håret! När ni hört, skall ni skänka ert förrådiska hårsmycke till tjensteflickan att använda som upptändningsmedel i köket. Är ni ekonomiskt anlagd, älägger ni henne blott att begagna en tand af kammen, hvarje gång hon skall göra upp eld — det är aldeles tillräckligt.

Då den, som skrifer dessa rader, fick reda på, för hvilken fara våra damer, utan att veta om det, ut-sätta sig, hade han ingen ro, förrän ett dussin vackra kammar, inköpta hos olika galanterihandlande, lägo i hans rockficka.

Och så blef det intressanta profvet företaget. Resultatet var, att af tolf kammar kunde blott en motstå elden, d. v. s. blott en var af horn. Nästan öfverallt såldes de för hornkammar; blott i en butik svarades på förfrågan, af hvad materiel de voro: »Dessa äro af horn; men dessa af celluloid — och de äro dyrast.»

Celluloidkammen var verkligen 50 procent dyrare än hornkammen; och af celluloid är det, som dessa massor af brännbara kammar äro tillverkade.

Man må nu icke tro, att en sådan kams brännbarhet inskränker sin dertill, att den lätt fattar eld, då den flyktigt berör en låga. Det är icke ens nödvändigt, att den kommer mycket nära elden, för att den skall antändas.

Redan hettan öfver en lampa skall få den att blossa upp. Till och med på ett afstånd öfver lamp-glasets af ungefär $\frac{1}{2}$ aln — der alltså håret och ansigtet nog kunna en smula tåla vid hettan — skall kammen, som sitter i håret, efter ett ögonblicks förlopp slå ut i höga lågor.

Vackra läsarinna! Se er väl för, innan ni köper en kam till ert hår. Bøj er lilla vackra trubbnäsa ned mot innehållet af galanterihandlandens askar; och slår er till mötes en doft af kamfer, så skjut asken åt sidan och lemna i vredesmod det ställe, der man utför attentat mot kvinnans vackraste prydnad.

Men lider ni, beklagansvärda läsarinna, af snufva — det vore ju möjligt i dessa höstens fuktiga dagar — så försök att böja kammens tänder, och äro de mycket sega och mjuka, lägg då tyst kammen ned igen i asken och säg näväl och tack!

Gör ni det, skola de fatta, men farliga celluloid-kammarna hastigt försvinna.

Om förvaring af mat.

Vill man vara uppriktig, skall man helt visst ge mig rätt, när jag säger, att ofta till och med den ordentligaste husmoder, hos hvilken allt från det största till det minsta i rum, kök, bodar och källare är skinande och blankt, visar en otrolig sorglöshet med hänsyn till förvaringen af mat, såväl den i rätt tillstånd som den öfverblifna. Tittar man

Idun bör ej saknas i något hem; den vill för alla vara en god tomte, en tillförlitlig rådgifvare.

in i ett skafferi eller ett matskåp, finner man som oftast en brokig blandning af de mest olika näringsmedel, råa och kokade, med all slags vexlande lukt och mycket af detta stående obetäckt. Man betänker ej, att lukten af de olika matsorterna blandas till samman, och att förskämningen förnämligast af brist på tillräcklig luftning i skåpen dervid påskyndas. Under sådana omständigheter bör frun i huset ej förundra sig, om mannen har motvilja för öfverblifven mat. Man bör sörja för, att så litet som möjligt blir öfver, ty för människor med svag matsmältning kunna maträtter, som i sig upptagit lukt af främmande ämnen, verkligen blifva skadliga.

Der man förvarar flytande saker, måste man i synnerhet sörja för lufttillgång, och det skaffar man sig lättast medels ställträsnät. Man bör äfven minst en gång i veckan hålla städning i skafferiet och väl rengöra det och aldrig låta något med stark lukt stå öppet, utan täcka öfver sådana näringsmedel, så att ingen lukt kan tränga ut. I isskåp bör man endast använda ren is, då smältande smutsig is luktar illa; egentligen borde dessa skåp så litet som möjligt användas till förvaringsplats för öppna mat- och dryckesvaror.

Träskåp äro öfverhufvud icke fördelaktiga som förvaringsram för matvaror, minst de omålade. Sjelfva träet luktar starkt och har dertill den obehagliga egenskapen att i sig upptaga all dålig lukt. Denna förtätsas ock i träet, så att detta allt framgent kommer att lukta illa. Den, som för matvarors förvaring ej har ett skåp af metall, glas eller porslin, bör dertill — om tillgångarne medgifva det — köpa ett japanskt skåp. Detta är in- och utvändigt, upp- och nertill väl lackeradt. Mindre bemedlade borde åtminstone låta väl måla sina träskåp.

Det viktigaste är och förblir, att husmodern sörjer för, att man ej insätter många slags rätter med olika lukt i skafferiet. Liksom den enklaste kost i och för sig är den bästa för helsan, så blir ock skafferiet sundare genom ett enkelt lefnadssätt; det kan och innehålla mera, när der icke finnas så många slag.

D:r Max Vogel.

Teater och musik.

Kungl. operan. I går (tisdag) uppfördes Thomas' melodiosa opera »Mignon». Titelpartiet utfördes som vanligt synnerligen förtjensfullt af fru Edling. Fröken Ek öfvertog i sista stund Philines roll i stället för fröken Karlsohn, som hastigt blifvit hes. Intresset var emellertid närmast fäst vid gubben Lothario, i hvilket parti en ung sängare hr Edberg debuterade. Begäfvad med en synnerligen vacker och väl skolad basbaryton, synes herr E. kunna blifva mycket användbar vid k. operan, om han der får anställning. Om man afser från en viss lättförklarlig rädsla i första akten, kan hans debut betraktas som mycket lyckad. Särskildt vilja vi framhålla duetten med fru Edling i andra akten och arian i början af tredje akten, hvilken senare välförtjent förskaffade sängaren en applåd för öppen ridå. Uppträdandet vittnade för öfrigt, särdeles i sista akten, hvilken alltigenom gick förträffligt, att hr E. har scenvana. — Hr Edberg har genomgått härvarande konservatorium och under senaste spelår varit fäst vid Göteborgs stora teater, der han sjungit en hel del partier. För öfrigt har han gjort sig bemärkt på konserter för sin vackra stämma och sitt väl värdade föredrag.

På torsdagen denna vecka återupptages »Kronjuvelerna».

Fönsterträdgården.

Att fördrifva maskar ur blomkrukor. Ett af engelska trädgårdsmästare numera mycket begagnadt medel härför är att blanda något mer än $\frac{1}{4}$ skålp. malen senap i en stor kanna med vatten och låta detta stå en timma. Efter grundlig omröring vattnas krukorna dermed, då masken kommer upp till ytan. Växterna lida ej häraf.

Matlagning.

I ostrontiden. Säsongen för dessa omtyckta och smakliga skaldjur har börjat, och då äro Iduns läsarinor helt säkert tacksamma för några recept till deras anrättande. Till en god ostronsoppa kokar man en lätt buljong af några skålpund kalfkött, till hvilken man ej bör sätta några sopprötter. En

K. dramatiska teatern har slagit ett stort slag och vunnit en välförtjent seger med Echegaray's nya stycke »Jern och blod». Utförandet är i sin helhet jemt och godt. Men öfver alla de öfriga står hr Hillberg, hvilken af den medeltida, men långt framför sin tid stående vetenskapsmannen Muntaner skapat en karaktär, som väl torde få räknas till det allra bästa, denne framstående skådespelare framställt på scenen. Också fästes naturligtvis största intresset vid honom, och de stormande applåder, med hvilka han efter hvarje akt helsas, måste här, om någonsin, anses välförtjenta. Hr H. har ock stor heder af den ypperliga iscensättningen. Bland de öfriga uppträdande förtjena hr Palme och fru Fahlman att nämnas. Stycket hör till det slag, som hela Stockholm och äfven en god del af landsorten måste se.

Den 30 okt.

Vjera.

Utkast af Georg Nordensvan.

(Slut från föreg. n:r.)

»**T**ror ni, att min fader ett ögonblick tviflat, på hvad jag skulle göra, så snart han inte mera var till? Min far, skall ni kanske säga, var skeptiker, liknöjd, kall, ni som inte vet, hur ideal hans verldsåskådning i sjelfva verket var. Ni vet inte, ni, hvilken frihetskänsla förtrycket föder. Ni vet inte, hvad hans skepticism kostat honom, ni vet inte, hvad hans öde lärt mig — hans och min broders.

Se inte så nedslagen ut, min vän! Ni bör väl vara glad, ni som får lefva och bruka edra krafter i denna stora tid, då murarne bräckas och en ny jord byggs upp.

Jag tror med brinnande tro på mitt lands framtid. Jag har min plats fullkomligt klar för mig, och jag vet, hvad jag vill. Jag skall säga er något: vi äro oöfvervinnerliga, och det är är vissheten derom, som ger oss kraft.»

Hon tystnade efter att ha yttrat dessa ord med en ton, som gälde det den enklaste sak i världen.

Mitt sinne var i uppror, mina tankar löpte hit och dit, jag ville ropa till henne, att ungdomen, lifvet, lyckan väntade, och att hon gick att begrafva sig från allt, utan att hon likväl skulle vinna något. Att hon ville bygga babelstornet, medan lifvet för dem, som lefde nere vid dess fot, var så rikt och härligt.

Men inte trodde jag på mina tankars rop till henne att stanna. Jag visste ju, att lifvet, sådant hon ville ha det, bestod just i att arbeta för andra, att offra sin lilla person för en stor sak, att ett overksamt skönhetslif i njutning och sjelfviskhet aldrig skulle tillfredsställa henne, och att det ej fans någon öfver-spänning i hennes lugnt uppgjorda plan.

Och på samma gång ropade en inre röst

att det var jag sjelf, som var egoisten, att jag var detta barn så oändligt underlägsen i själsstyrka, jag som arbetade blott på att komma fram och bli bemärkt. Jag kände mig till mods, som ville jag gråta öfver mig sjelf, som vore min plats vid hennes fötter, jag som tillhörde ett förgånget släkte, som aldrig — nej, aldrig kunde helt förstå hennes lugna vilja till framåtskridande, hennes lugna syn på världen, hennes offervillighet för en framtid, som hon aldrig skulle få se.

Hon tog den bukett, jag räckte henne på perrongen, nickade ett gladt farväl — »jag önskar er lycka!» — och steg så in i kupén. Och tåget gled bort med henne, utan att hon såg sig tillbaka.

Hon älskade blommor, hon som alla hennes landsmän.

Och nu var hon borta, hon for mot öster, till sitt barbarland, att så och odla, der detta var brott, och der marken ej ville mottaga utsädet. Kanske skulle hon en dag träffa sin broder. Hon skulle tråla och förslöas och bli gammal och bitter och dö i ensamhet.

Ensam? Åh nej, de äro ju många, en stor familj — och större blir den.

För henne var jag en turistbekantskap, som hon kanske redan glömt. Jag har ej hennes porträtt, hon ville aldrig fotografera sig. Men hon hör till dem, som man ej glömmar. Hon skall stå för mig, när jag tänker på allt annat än henne, komma lugnt gående emot mig som i dag på Königs-plats och åter försvinna eller förvandlas till en annan, så olik henne, som jag sjelf är henne olik.

Och jag går nu i Berlin, der trupper paradera hvar dag, midt ibland det sjelfbelättna tyska folket, som skryter med sin styrka och sin enhet, medan det i djupet arbetar på upplösningen.

Och härifrån far jag hem till Sverige för att — hvad? Gifva ut en diktsamling, skriva min roman om ungdomskärlek? Skrifva omtyckta böcker, som få ligga på förmaksborden, böcker som höra till möblemanget? Eller bryta mig fram på min egen väg, trotsa smädelsen och snacket, försöka — jag ock — att sprida upplysning, upplysning som frigör.

Välja en stormig bana, som ger mig de rättsinniges öfverlägsna löje eller dolda hat — eller en lugn, färdig utstakad väg till anseende och framgång...

Hvem vet?

Jag ville likväl ej slita henne ur mina tankar, om jag också kunde det. Fastän aningen säger mig, att minnet af henne kommer att bli min domare.

Och jag kan ej hoppas så som Vjera, derför att jag ej lärt mig att tro som hon.

Hvarjehanda.

Sockerknäck. 8 matskedar hvitt socker, 1 matsked ättika och 1 matsked vatten få koka en stund. Finhackad mandel tillsättes derefter; knäcken provas på så sätt, att en droppe deraf hålles i ett glas kallt vatten. Blir droppen hård och således ej flyter ut, är knäcken färdig att genast slås upp i små pappersformar eller ock på en smord plåt i en kaka, der den skäres med knif i fyrkanter.

Gamla hasselnötter blifva åter friska, om de läggas två dygn i varm mjölk.

Försilfring. 2 ort silverprecipitat blandas med 2 ort vinstensyra och 2 ort vanligt salt. Gnides med mjukt skinn och litet vatten mot den pjes, man vill försilfra.

Gourmand.

Läkareråd.

Lilly. a) Trots eder fullständiga beskrifning kunna vi ej utan undersökning gifva er råd. Sannolikt beror det på felaktigt diät, att ni haft så ringa nytta af edra kurer. Kott mjölk och annan mjölkmat äfvensom ägg torde för er vara det lämpligaste. Sannolikt skulle också något jernvatten (t. ex. ett punschglas Porla till måltiderna) vara af nytta. b) Någon annan behandling än den för Souma Ax. i n:o 5 föreskrifna känna vi ej. c) Se svar till Jona i n:r 42. Står troligen i samband med er bleksot. d) Tänderna måste (hos tandläkare) befrias från s. k. vinsten, hvarefter ni måste borsta dem väl morgon och qväll och skölja munnen efter måltiderna. S. A. Se svar till Greta i n:r 18. A-e. Se svar till L. S. i Idun för den 31 Maj detta år.

24-åring. Beror naturligtvis på hvad slags mask det är. Det ges flere sådana. Den bekymrade Robert. Omöjligt utan undersökning. Ni upplyser dessutom om er ålder, ej om ni är gift eller ogift — två viktiga upplysningar.

Martas bekymmer. 1). Gör foten ej längre ondt, och är den blott obetydligt svullen, så reder det sig sannolikt utan behandling. Kan ni emellertid fortfarande få massage, är det så mycket bättre. 2). Ni gör klokast i att personligen vända er till läkare för lämplig medicins erhållande. 3). Det kunna vi åtminstone ej skaffa eder.

N. S-m. Utan lämplig diät — möjligen jemte massage och annan behandling — torde ni ej bli qvitt dessa obehag. Huru dieten borde anordnas, kunna vi dock ej utan närmare kännedom om er sjukdom säga eder. »Ung dam med fina, vackra och välformade händer» (utan signatur). Se svar till Vera i n:o 7.

Ödlig finska. 1). Bäst torde i detta fall vara, att ni låter läkare taga bort nageln, då den nyväxande efter all sannolikhet blir normal. 2). Se svar till Ina i n:r 9.

Tacksam. Ett kolikanfall behandlas bäst med svält, stillaliggande, grötar eller värmmande omslag samt derjemte gerna genom intagande af något opihaltigt medikament. Beror koliken emellertid på en tarmkatarr eller dylikt, måste naturligtvis detta behandlas. Hur det i detta fall förhåller sig, är omöjligt att af ert bref ens gissa.

Phio. Så vidt vi veta, ges intet annat medel än flitiga tvättningar. Jemför svar till Jona i n:r 42.

A. O. Sömnmedel äro kloral, sulfonal, paraldehyd, m. fl. andra. Men botemedel äro de ej; för att göra något i detta afseende måste man först och främst känna orsaken till eder sömnlöshet, och härom nämnes intet i ert bref.

Todårig prenumerant. Se svar till Ina i n:r 9. Ni bör undvika varma drycker och kryddade födoämnen, äfvensom kaffe och viner. Viktigt torde vara, att ni låter behandla er mage.

Läsarinna af Idun. Se svar till Lilly i n:r 13. — Läggt vid dessa tillfällen på ögonen kompresser, fuktade med ljum borsyrelösning (4%).

22-årig ung flicka. Ni upplyser ej om er helse i öfrigt. — Troligen beror väl detta här, som i de flesta fall, på bleksot, och det är i sådant fall mot denna behandlingen bör riktas.

Eleonora. Utan undersökning våga vi ej yttra oss härom. Försöksvis kan ni emellertid taga 1 gram antipyrin, när det onda påkommer.

Qvinlig prenumerant. Fukta näsan morgon och afton upprepad gång med en svamp, doppad i het vatten. Stryk hvarje qväll på en salva af 1 del ichtyol på 10 delar lanolin.

Kej. Behandlingen beror på orsaken. Är ni i öfrigt frisk? Om så är förhållandet, brukar mjällbildning vara den vanligaste orsaken (se svar till Jona i n:r 42). Arfvliga anlag spela ock en stor roll. — Hvad er fråga om »här-läkare» beträffar, så torde ni lämpligast vända er till någon specialist i hudsjukdomar. D-r -d.

Frågor.

N:r 268. Männe någon af Iduns ärade läsarinna, som är mån om en värdad och elegant handstil, skulle vilja genom Idun upplysa om, hvilka stålpenor hon helst begagnar. D. S.

N:r 269. Hvad bör man göra för att behaga den man älskar, då denne, oakadt han ej har kärlek till någon annan, ändock visar sig kall och likgiltig? Bekymrad 20-åring.

N:r 270. 1) Skulle någon af Iduns läsarinna vilja upplysa mig om bästa sättet att sköta storblossiga pelargonier så, att de blomma rikt och vackert. Jag är särdeles förtjust i dessa blommor och skulle vara mycket tacksam för upplysningen. 2) Skulle någon af Iduns mera erfarna läsarinna vilja säga mig, om det kan anses orätt eller skadligt att begagna snörlif, äfven om man ej snör sig, ehuru man naturligtvis alltid får nättare figur med än utan detta plagg. 19-åring.

N:r 271. Frågas vänligast, om någon af Iduns läsare kan och vill anvisa något botemedel mot en ihållande klåda, som förmärkes omkring hakan och munnen. Louise.

Svar.

N:r 200. Hur halm färgas blå får jag kanske stå till tjänst med att säga: 2 1/2 halm kokas en god timme, dertill tages 20 gr. »marinblå B», hvilken färg först långsamt upplöses i ljumt vatten, och sedan silas genom

en tunn duk samt i små portioner hålles i den kokande kitteln under trägen och varsam omröring. Sedan upplöses likaledes 1 gr. »Vernu O» och 1 gr. »Briljantgrönt» och tillsättes som den förre. Kokar under duk och lock tvenne timmar; ligger i spadet öfver natten. Obs! Är halmen hård, tages 25 gr. marinblått. Rose-Marie.

N:r 204. En knifudd pulveriseradt Natron Bicarbonat gör stek och grönsaker möra, borttager obehag vid ätandet af käl m. m. Då man i en hast vill ha en seg stek upphjelp, blandar man pulvret i säsen och slår den öfver steken. Rose-Marie.

N:r 232. Då man vet, hvilken bredd man önskar å tyget, mäter man å väfskeden och efterser huru många »bund» tygbredden upptager derå (ett »bund» likamed 50 tänder, med två trådar i hvar tand.) — Man tager lika många garnhärfor som antalet »bund», då tio alnars längd erhålles. — Ex.: Önskar man 50 alnar tyg af 13 »bunds» bredd, åtgå 90 härfor, således 18 härfor för hvarje 10-tal alnar; vill man deremot hafva af t. ex. 15 »bund» bredd, åtgå endast 15 härfor på hvarje 10-tal alnar. — Detta beräkningssätt är väl bepröfvadt och slår alltid in. Westgötska.

N:r 236. Hvad säger ni om hyfvelspan fin som sefgrarn? Kanske något enformigt! Läggt då deri några alkotter och torra qvistar. — Eller hvit bomull, med små trekantiga kulörta glasbitar. — Svart ull, med den moderna crysantemum af papper. M. A.

Breflåda.

J. E. Svaret på eder fråga finnes redan i n:r 42. Se artikeln: »Den vandrande juden». Ajna. För sentimentalt!

Hilda, som gjorde frågan 246 i Idun, har inlemnadt prof att hemta å byrån.

E. U. Breflådsvaret åsyftade er.

K. -a. Från expeditionen afsändes Idun på samma tid nu som ständigt förr. Orsaken måste sökas hos postverket.

Ajna och E. A. Utrymmet saknas.

Sesson. Vid denna tid utsänder icke någon firma hela vinterkappor som prof. Profver på vinterkappstyger kunna deremot möjligen erhållas på requisition. Red.

Innehållsförteckning:

Hanna Winge (med porträtt). — Unge drömmar. Poem af E. W. — Hvem ger vika? Af Fru Rose. — Utgången af Iduns sjunde pristäffing. — Ett fästigt mode. — Om förvaring af mat. Af Dr: Mar Vogel. — Teater och musik. — Vjera Utkast af Georg Norden-svan. (Slut.) Fönsterträdgården. — Matlagning. — Hvarjehanda. — Läkareråd. — Frågor. — Svar. — Breflåda. — Annonser.

Annonser.

Annonserpris: 25 öre pr petitråd (= 10 stafvelser). Ingen annons införes under 1 kr.

PLATSSÖKANDE.

En anspråkslös lärarinna önsk. under vinterfer. pl. i fam. för att delt. i husl. görom. Sv. emots. med tacks. und. adr. »Lärarinna 22», Eskilstuna, p. r. [487]

En ung flicka, god familj, som tjenstgj å kont., önsk. dyl. pl. eller att bitr. med »skrifning i tjenstemannafam. Svar till »Lalla», Iduns byrå. [526]

A quatre mains.

En ung qvinlig pianist önskar mot billigt arvode spela å quatre mains med mer eller mindre försigkomna elever. Närmare meddelar fru Bratt, Norrlandsgatan 47. [538]

En ung huslig flicka, af god fam. önskar pl. i akt. hem för att bitr. med sömnad, husl. syssl., barns vård samt skrifn. Små anspr. Betyg finnes. Sv. t. »Lis», Linköping, p. r. [549]

En bildad holländska med goda betyg, talande 5 språk och kunnig i musik samt målning, söker plats i god familj. Upplysningar å Fredrika-Bremer-Förbundets byrå, Stockholm. [549]

En 20 års flicka, villig att betala för sig, önskar plats för att lära sig matlagning m. m. helst i större handverkshus, der frun i huset leder hushållet. Svar till Bagaren Carl A. Jansson, Norrtelge. [540]

Observera noga, att från Axel Marcus, 17 Drottninggatan 17, Stockholms största Modeaffär för endast detail, sändas profver å alla moderna Baltyger i silke, ylle och bomull, samt förfärdigas skyndsamt, elegant och billigt alla slags KLÄDNINGAR samt MORGONROCKAR. [546]

YLLE REGIMEN. Bäst skydd mot köld och värme. Benger's enda äkta Normal-Underkläder. Prisbelönta med 6 Guldmedaljer. Illustrerad Katalog gratis. Fabriks-Nederlag hos: Gösta Vidinghoff, 19 Drottninggatan, Stockholm.

En ung flicka önskar till våren plats i en aktad och treflig familj, der hon, genom att deltaga i förekommande göromål, kan få lära hvad till ett hushåll hör. Betalar gerna något. Svar till »Familjemedlem», Ljusdal, poste restante. [545]

Tandläkaren F. A. Widfond, 51 Kornhamnstorg 51, träffas kl. 10-2 och 5-6. OBS. Har förut under 10 år bott i n:r 57 Vesterlånggatan 57. [527]

Sv. Panoptikon Kungsträdgårdsgatan 18 öppet hvardagar och söndagar hela dagen från kl. 9 f. m. till 10 e. m. [359]

Panoraman i Rundmålningsbyggnaden å Djurgården är öppen alla dagar från kl. half 10 f. m. intill mörkrets inbrott. [460]

Billig helpension. En å två flickor i skolåldern, eller yngre, kunna få moderlig omvårdnad samt undervisning i godt hem, der en elev förut finnes. Korrespondens med »I. G.», Skara, poste restante. [541] [G. 25370]

Lezioni di lingua Italiana con metodo facile per imparare presto a conversare. Mästersamuelsgatan 41 A, 2 tr. [528] Elisa Langéen.

Från Hjalmar Petersson & c:nis Pappershandel i Karlstad erh. gratis prof å Papper och Kuverter. (G. 23910 x 5.) [467]

DIVERSE. Doktor A. Afzelius Lilla Vattugatan 24, 9-10 och 2-3. Mag- och hudsjukdomar. [158]

Doktor Carl Flensburg 33 Drottninggatan 33. Hvardagar 1/23-1/24. Helgdagar 10-11. Behandlar företrädesvis Barnsjukdomar. [34]

ROLAND MARTIN Tandläkare Vasagatan 10, Stockholm, snedt emot Centralstationen. [243]

Doktor A. KULL Riddargatan 26 A, 1 tr. upp, kl. 9-10 f. m.; 1/3-1/4 e. m. [472] (G. 24414)

Doktor MAGNUS WIKSTRAND, Kungsgatan 8 (vid Hötorget), behandlar invärtes och könsjukdomar. Träffas kl. 9-10 f. m., 1-3 e. m. [520]

Doktor Karolina Widerström Bryggargatan 5. 2 tr. Allm. tel. 83 00. Mottagningstid: Alla hvardagar 12-2.

Med. Dr ERNST SALÉN, Ögonläkare. Bostad: Stora Vattugatan 2. Mottagning: helgfria dagar kl. 1/2 10-1/2 12 f. m.

Tandläkaren Constance Elbe, Humlegårdsgatan 8, 2 tr. Rådfrågningstid 1-2. [120]

44 Malmskilnads-gatan. JOHAN ERICSSON & Co. Koppar- och Bleckslageri, Förtjeningsverkstad. Vesterlånggatan. 62

Lampor
af alla modeller jemte alla slags tillbehör, äfvensom de förrnämsta brännare, som hittills i handeln förekommit.

P. G. BJURSTRÖM.

Te-, Kaffe- o. Gräddkannor, Bordsurtouter, Sockerskålar, Visitkortskorgar, Brickor o. Brödkorgar, Mat-, Deserts-, Strö-, Kaffe-, Te- o. Säskekedar, Knifvar, Gafflar, Ljusstakar och öfrigt af Nysilfver och Pläterarbeten.

P. G. BJURSTRÖM.

Lyx- Artiklar:
Ljusronor, Kandelabrar, Blommor, Album, Parianfigurer, Fantasi-bord, Vasor, Urnor, Bordsprydnader m. m.

Blomkrukor, Blomställ, Diverse artiklar för Skrifbordet samt för Herr- och Damtoaletten m. m.

51 Drottninggatan 51
STOCKHOLM. [550]

Bosättningsartiklar
till fabrikspriser af Glas o. Porslin, alla sorter, för Hushåll, Källare och Schweitzerier.

P. G. BJURSTRÖM.

Te- o. Kaffe-dosor, Kaffe-qvarnar, Brickor, Hinkar och Baljor af zink, lackerade Brickor o. Brödkorgar, Stenmortlar, Träbrickor för matbordet, Rifjern, Sopskyfflar, Handlyktor, Strykugnar, Spisar, Kaminer, Rullgardiner, Rotborstar o. öfriga Bosättnings-Artiklar.

Ganska svårt
är ibland att finna en lämplig present. En dylik, utmärkt fin, billig samt passande för Herrar är

Turistnålen!!!

Eget fabrikat! Dagens nyhet!
Nålen är något **Non Plus Ultra**. Tänk hvilken fördel, att hvad som önskas och får plats erhålles graveradt å nålen, om detta uppgifves vid beställningen. Pris pr st., af nysilfver: A 1: —, B 1: 50 och C 1: —. Skola nålarne utföras i silfver, höjes priset 50 öre pr. st. In-sänd liqvid i frimärken eller pr post-anvisning.

John Fröberg, Finspong. [536]

Plysch, Sammet, Siden o. Moiré, modernaste mönster o. rikt urval.

Svarta Snörmakerier
i ylle och siden (till klädningar).

Priserna äro ovilkorligen de billigaste här på platsen. [548]

Bestämde priser.

MAGASIN NOIR
Specialaffär i Svarta Klädningstyger i ylle och siden

rekommenderar *saisonens nyheter*.

3 Stora Vattugatan 3.
Lokalen öppen kl. 10-4 e. m.

Svarta Trikotlif nyinkommet stort lager i alla kvaliteter o. storlekar.

Svarta Sidenband
såväl Moiré, släta, randiga som fasonerade.

Profver sändas porto-fritt, om pris och kvalitet samt tydlig adress uppgifvas.

H. SACKMANN
53 Drottninggatan 53
Stockholm

Priskuranter gratis.

[499]

"MUSIK FÖR HEMMET"

som härmed anmäles till prenumeration, vill, såsom dess namn angiver, åt hemmet regelbundet bereda omväxlande o. värdefull musik för olika instrument och af såväl svenska som utländska kompositörer till ett ytterst billigt pris. Arbetet utkommer hvarje helgfri lördag i häften med minst 3 sidor musik, utom en gång hvar annan månad, då två veckohäften sammanslås till ett dubbelhäfte för att lemna plats till större kompositioner. Inlemnade kompositioner granskas af Herrar Erik Åkerberg och Emil Sjögren.

För att skydda noterna förses hvarje häfte med ett prydligt omslag, som kommer att innehålla den följande veckans program på Stockholms teatrar, nyheter från musikverlden, råd och upplysningar för hemmet samt annonser.

Priset är endast 6 kr. för år, 1,50 kr. för kvartal och lösnnummer 15 öre.

Prenumeration i landsorten å alla postanstalter, i Stockholm å Redaktionsbyrå, Vestmannagatan 7, Allm. telefon 57 06, samt i alla boklädor och större tidningskontor.

Oktober-December-kvartalet (13 nummer) för kr. 1,50. Under kvartalet komma att införas kompositioner af Söderman, Norman, Henneberg, Lange-Müller, Aulin, Nordqvist, Åkerberg, Sjögren m. fl.

Stockholm i oktober 1889.

[551] **Redaktionen för »Musik för Hemmet».**

Apotekaren Ringheims patenterade **Försilfringsvätska**, hvarmed en hvar kan med lättbet fösilfra kandelabrar, ljusstakar, skedar, gafflar, brickor, kannor, klockor, dörrhandtag, prydnadspjeser, finare beslag, instrumenter, selbeslag m. m., är därför för hushåll oundgänglig. Absolut oskadlig. Beskrifning medföljer. Säljes uti flaskor å 1 kr. 25 öre i Stockholm endast uti

Emil Nordströms Parfym-magasin,
Drottninggatan 67 och Sturegatan 8.

I parti till återförsäljare med stor rabatt mot efterkräft endast hos Emil Nordström, Stockholm. [555]

Handarbete.

Lektioner gifvas af utex. lärarinna från »Handarbetets vänner». Se n:r 1 af Idun för 1889.

Sthlm Brahegatan n:r 4, 2 tr. upp.
Anna Andersson. [95]

EXCELSIOR-TE.

Direkt från Hankow (China) importeradt, oförfalskad Te af 1889 års skörd, i flere utsökta, aromatiska och prisbilliga kvaliteter. Försäljes packadt i bleckburkar, kartonger och silfverstanniol genom Specerihandlarne.

En-gros-lager hos **Otto Dahlström & Komp.** [524]

Excelsior-Te.

Husmödrar!

Kasten aldrig bort gammalt stick-ylle! Underteknad emottager jemte ull äfven gammalt ylle till spinning, väfning (för hand), schal- och filtberedning. Hos mig spunnet s. k. trasgarn är bevisligen det bästa och vackraste, som kan erhållas. Spånadslönen den billigaste i Stockholm. Beredningen af filter öfverträffad.

Otto Elmgren,
Vesterlånggatan 66. [298]

Barnkläder:
Gossdräfter, Paletäer, Kavajer, Kappor, Bärkappor, Klädningar, Förkläden, Kragar, Dopklädningar, Hattar m. m. till ovanligt billiga priser.

M. BENDIX.
Allm. telef. 70 38. 10 Drottninggatan, 1 tr. upp. Allm. telef. 70 38.

Klädningstyger Profver kostnadsfritt. Requisitioner fraktfritt. Obs! Ett album modeplanscher medföljer.

Fr. Marcus,
Kongl. Hofleverantör
Stockholm. [177]

Husmödrar!
Försöken **Th. Winborg & C:s** Stockholm tillverkningar af

Concetrerad Ättika på flaskor för utspädning.

Senap, blandad efter engelsk och fransysk smak, flere sorter.

Beefsteaksauce.

Soja, flere gånger prisbelönade och fullt jemförliga med de bästa utländska fabrikat. Tillhandahållas hos Hrr specerihandlare. [95]

RAMLÖSA
Min nya priskurant öfver rikhaltiga förråd af alla slags plantskole-artiklar är nu utkommen [493] och tillsändes franko. **Helsingborg** i sept. 1889.

N. P. JENSEN

GUSTAF HOLMBLOM
KAPP-FABRIK
38 Vesterlånggatan 38
Nedra botten, 1 o. 2 tr. upp. [207]

J. G. Hammars Lampkök.
Stor värmeförmåga. Brinna luktfritt. Brilljant belysning. Pris: enkla med en veke 4 å 6 kr., extra solida 8 kr., med två vekar 12 kr. och med tre vekar 18 kr. Fullkomlig beläthenhet garanteras hvarje köpare. [226]

J. G. HAMMAR,
30 Malmstinsgatan

Lifvet är en börda
för den sjuke. Hvarje menniska borde därför ega en läkarebok. Men en god sådan är dyr, sägen I. Ja, i vanliga fall, men nu kan en hvar för lntet erhålla en fin praktupplaga af Den tillförliggaste LÄKAREBOKEN. En rådgifvare vid alla sjukdomsfall af Doktor Josef Ruff. Denna bok, som innehåller öfver 4,000 uppsatser samt omkring 700 fina illustrationer, erhålles gratis af en hvar, som å postanstalt prenumererar på illustrerade tidningen Blixten. Pris för 1889 endast 50 öre (postarvode 20 öre). MÄRK! Redan med första numret af tidningen följa tvenne häften af Läkareboken, innehållande öfver 200 uppsatser samt omkring 30 fina illustrationer. Den som inser, att endast hvad som genast erhålles är värdt minst tio gånger, hvad det kostar, bör genast prenumerera på Blixten. [542] [G. 25349]

I alla boklädor har utkommit på förlag af R. Blædel & Co., Stockholm, Hamngatan 38:

Nyaste Mästerskapssystemet.

Praktisk lärobok i **engelska språket**,

med tillämpning af den af professor Ollendorff för mer än 40 år sedan grundade metod såsom den mest instruktiva och praktiska, helst emedan den vida snarare än någon annan befrämjar ett språks inhemtande, ej allenast för att läsa, utan äfven för att tala och skriva detsamma. Till tjänst för skolor och privatundervisning samt för **sjelfstudium** författad af

C. G. ZETTERQUIST.
Pris: bunden i klotband 3 kronor.

Nyckel till skriföfningarna är utgifven i särskildt kart. band till pris af 1 kr.

Kortfattad handledning i Geometriskt träsnideri eller s. k. Träsnideri i allmogestil

af **VILHELM OLDENBURG.**
Med 12 förklarande afbildningar. pris 50 öre.

ORNAMENTETS BOK.

En samling stilfulla ornament från alla konstperioder.

Med 85 planscher, de flesta i rikt färgtryck. Förklarande text af **H. Dolmetsch** i bearbetad öfversättning af **G. Upmark**, intendent vid Nationalmuseum. Arbetet utkommer i 20 häften om 4 å 5 planscher till ett pris af kr 1:25 pr häfte.

At lärare och lärjungar vid tekniska och konstindustriella läroanstalter, åt dem som i hemmet egna sig åt konstsofmmnader, åt konstvännen och samlaren, som vill lära känna ornamentikens utvecklingsgång, åt alla dessa m. fl. erbjuder **Ornamentets bok** med sina 85 planscher och mer än 1,000 afbildningar ett rikt urval af de viktigaste ornamentala motiv från olika tider och inom olika stilarter.

Iduns Uträttningsbyrå

ombesörjer genom fullt kompetenta personer uppköp i alla möjliga branscher gratis åt Iduns och Skandinavisk Modetidnings abonnenter och för uppdrag åt andra mot en *obetydlig* ersättning. Alla saker skickas mot efterkraf och få returneras (dock genast) mot fraktkostnaden. Dubbelt porto torde medsändas.

CARL MALMBERGS välrenommerade HANDSK-AFFÄRER

rekommenderas.

Pris å billiga **Handskar**,

för hvilkas *hållbarhet* ansvaras:

4 knappar, breda silkessömmar kr. 1:50

5 snörknäppen, d:o d:o kr. 2:—

6-knapps Mousquetaires..... kr. 2:—

Billigaste priser å alla slag af **Vinterhandskar.**

BUTIKER:

5 Sturegatan 5,

25 Södermalmstorg 24,

45 Vesterlånggatan 45.

Handskar hemsändas vid re-quisition pr Telefon: 22 46.

[262]

ENGELSKA och SACHSISKA HEL- och HALFYLLE-

D. C. WENNERSTRÖMS Manufaktur-Magasiner STOCKHOLM

45 Drottninggatan 45 80 Drottninggatan 80
hörn af Klarabergsgatan. hörn af Appelbergsgatan.

Ständigt lager af **Svarta äkta Lyoner-Sidentyger och äkta Schalar.**

PARAPLYER och PARASOLLER.

[162]

Nyhet!

Maltose Pumpnickel.

Pumpnickel är ett öfver hela Tyskland välbekant, af råg tillverkadtt bröd, som aldeles skiljer sig från vanlig ankarstock derigenom, att det har undergått en särskild bakningsmetod, som gör det värdefullare som näringsmedel och samtidigt mycket lättsmält. Dessutom har mitt fabriks näringsvärde genom tillsättning af **Maltextrakt** blifvit ytterligare förhöjd. **Maltose Pumpnickel** håller sig frisk i lång tid.

Försäljes å 25 öre pr st. i min hufvudsäljning och filialerna.

17 C. W. SCHUMACHER, 17

Norrandsgatan

[445]

Smedman den yngres Handels-Skola,

Stockholm, Biblioteksgatan 5. Telefon 62 59.

Undervisning meddelas i alla merkantila ämnen, hvaribland språk och stenografi. Inträde i läroverket kan ske vid hvilken tidpunkt på året som helst, så långt utrym- met medgifver. Anmälningstid: under sommarmånaderna kl. 10—1/2, under vin- termånaderna hvardagar kl. 1/2—1 och 3—1/2 samt söndagar kl. 1/2—1/2. Dugliga biträden anbefallas i Herrar Affärsmäns benägna åtanke. Revisjoner verkställas af pålitliga personer. Å skrivelser anhålles om fullständig adress.

[539]

1 KRONA **1 KVARTALET**

BÖREJ SAKNAS I NÅGOT HEM.
• REDAKTÖR: FRITHIOF HELLBERG •

Största och rikhaltigaste **Höst- o. Vinterkappor** lager af Pelsfodrade Kappor. af Plysch, Siden och Ylletyger.

DÄM-KAPPOR

Stort urval af Pelsbräm.

D. Forssells Söner & Co
10 Drottninggatan 10

[490]

Obs! Beställningar ut- försas väl o. bil- ligt af skickliga tillskärare.

Största lager af **Mode- & Garneringsartiklar** till Klädningar och Kappor. **Sybehör & Foderväfnader, Knappar & band.**

J. F. HOLTZ
Brunkebergstorg 7
St. Nygatan 37
Stockholm.

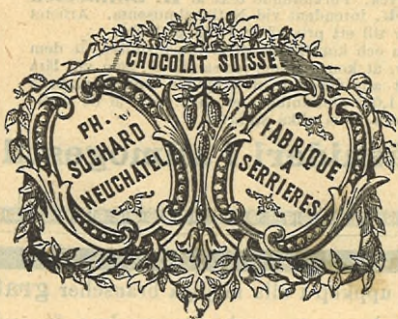
Till utstyrslar: **Broderade Remsor** af bästa kvalitéter, **Madeira-broderier, Madapolam-broderier.**

OBS! Profver sändas på begäran till landsorten franco.

[152]

SUCHARD.

18 Guld- och Silfvermedaljer. Suchard's Chocolat.

Fabriksmärke.

Erkänd utmärkt kvalitet. Samtliga Suchard's Chocolader äro garanterade ren Cacao och socker utan tillsats.

Suchard's Praliner, Gianduja, Noisettes, Nougatines och andra dessertchocolader rekommenderas.

Suchard's Cacaopulver,

Cacao Soluble, ett rent lösligt pulver i bleckburkar på $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ och $\frac{1}{8}$ kilo, är drygt, välsmakande och närande. Af Suchard's Cacaopulver får man 100 koppar på $\frac{1}{2}$ kilo. [21]

Guldmedalj vid Verldsutställningen i Paris 1889.

Mölnlycke
Manufaktur-Aktie-Bolag,
Göteborg.

Tryckt Domestik,
äkta färger, moderna mönster,
Mollskinn & Krafttyg,
Bomulls-Korderoj,
Victoria Klädningstyg,
allt med tvinnad varp.

Bolagets tillverkningar,
belönade med

första priset
vid utställningen i Köpenhamn
1888,
finnas till salu i alla välsor-
terade väfnadsbutiker i Sve-
rige. [25]

Marsala

från den förnämsta firman i Palermo
å 1 kr. 25 öre per butelj.

Vid kontant köp af minst 6
but. lemnas 20 proc. rabatt.
Leffler & C:o.

Hötorget 6, hörn. af Holländargatan. [492]

Alex. d'Aubigné & C:o

Bok-, Musik-, Konst- &
Pappershandel

80 Drottninggatan 80
(hörnhuset af Drottninggatan).

Den förra firman, Tegnér & d'Aubigné,
har till följd af herr E. A. Tegnér's
utträde ur affären alldeles upphört. [554]

Då man här och der i landet börjat till-
verka *Fällstolar* liknande vår *Nya*
Fällstol, hvilken är tillverkad af
fullmogen björk, gul eller brun, och
hvars pris är 10 kr. fraktfritt mot
jernvägsefterkräf vid uppgifven sta-
tion, fästes uppmärksamheten på, att vår *Nya*
Fällstol alltid är stämplad på de båda kort-
styckena, som uppbära armstöden, med vår
firma: *Hjalmar Peterson & C:o, Karlstad*, samt
att den requirer, som ej blir nöjd med stol-
en, kan återvända den franko, då erlagt lil-
quid genast återbetalas. [477]

Språk och Stenografi.

I franska, tyska, engelska o. spanska
språken samt i stenografi efter Arends'
system undervisar

Jetta Westerlind,
Nybrogatan 40, 4 tr., venstra uppgången. [522]

Kulle Svenska
Konstväfnader
och Broderier.
Stockholm:
endast Drottninggatan 36.
Lund:
Fru Thora Kulle. [469]

Alla fördelar framför andra sorter!

Allmänt erkändt bästa

Snörlif "La Gracieuse",

såväl i höga som låga former, finnes endast att erhålla hos

Henric Labatt,

Kongl. Hofleverantör,

27 Drottninggatan 27

Stockholm.

Obs. Tillsändes, om lifvidden uppgifves i centimeter eller
decimaltum. [71]

10% För hushåll att beakta. 10%

Vid kontant köp lemnas å alla i vår priskurant upptagna artiklar

rabatt 10 procent,

äfvén om endast en liter spirituosa eller en butelj vin tages.

[498]

Leffler & C:o.

Vinbolaget Brages efterträdare.

10%

Hötorget n:r 6, hörnet af Holländaregatan.

10%

Intressant nyhet!
Den stora Magneten
På Hugo Gebers förlag har
utkommit:
DEN STORA MAGNETEN
eller
FYRA VECKOR PÅ MÅNEN
af **ANDRÉ LAURIE**
Bemynd. öfvers. af Ernst Lundquist.
Med 70 illustrationer.
Utkommer i 2 delar å 2: 25.
1sta delen: Dvergen från Rhadameh.
2dra delen: Skeppsbrutna i rymden.
Med en spännande
intrig, rik på äfven-
tyr och händelser.
utvecklar sig börjar i
lingen, som börjar i
Australien och derpå
fortgår i Sudan och
på månen, erbjuder
de de mest öfverrask-
ande vändningar.
Den stora Magneten!

Nytt af Nytt
Arbete af **Sigurd**
VID
HEMMETS HÄRD.
Novelletter, Sparlakslexor
och Satirer.
Pris: 3,25.
Förut ha utkommit:
Kaleidoskop, 4:de uppl.; 3,25.
Ljud och Oljud; 3,25.
Svenska bilder och vrånbilder;
3,25.
I svenska bondehem, 3:e uppl.;
2,50.
HUGO GEBERS Förlag.
[535]

40 Drottninggatan 40

Utställning af

Svenska Stickmaskiner

af J. E. Eriksons Mek.
Verkst.-Aktie-Bolags
tillverkning, Stockholm.

Å dessa stickmaskiner kan tillverkas: *gardiner, stramaljer, filter, pläder, täcken, öfverkast, dukar, mattor, möbelyg, dam- och herrvästar, kalsonger, kjolar, tröjor, strumpor, damasker, vantar, mössor, öfverkläder, kappor, goss- och flickkläder, schalar, teaterkappor* samt *hundratals andra artiklar*, som man af *ylle eller bomull* behöfver i hemmet.

Maskinerna tillverkas af bästa svenska materiel, äro enkla, lättskötta och eleganta samt taga, med bord, ej större plats än en vanlig familjesymaskin.

Köpare af stickmaskiner erhålla gratis den undervisning, som erfordras för de olika arbetenas förfärdigande.

Af förbättringarna vilja vi särskildt nämna systemet för plaggens fasonering, hvarigenom all räkning vid stickningen borttages.

Ett rikhaltigt lager af sådana artiklar, som tillverkats på dessa stickmaskiner, är ständigt till påseende i utställningslokalen. [136]

Agent för Stockholm och omnejd: handl. P. Persson, Drottninggatan 40.

Till Utstyrslar.

Linne- o. Bomullsväfnader till Lakan o. Örngått.

Linne- o. Bomullsväfnader till Damunderkläder.

Broderier, Trimmings, knyplade Skånska och Vadstena-Spetsar.

Handduksväfnader och Handdukar.

Till finare Damunderkläder finnas utmärkta Bomullsväfnader, hvilka i utseende och känsel likna linne, tillverkade af rundtrådiga, hårdtvinnade garner och särdeles omtyckta för sin hållbarhet och smidighet.

Beställningar å alla slag af *Damunderkläder*, *Lakan*, *Örngått* emottagas och utföras med omsorg.

Profver å alla slags Väfnader sändas franko.

K. M. Lundbergs Bosättningsmagasin,
7 Storkyrkobrinken 7. [85]